

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah
Velja za vse leto . . . \$6.00
Za pol leta . . . \$3.00
Za New York celo leto . . \$7.00
Za inozemstvo celo leto . \$7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki

The largest Slovenian Daily in
the United States.
Issued every day except Sundays
and legal Holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: CHELSEA 3578

Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3, 1879

NO. 224. — ŠTEV. 224.

NEW YORK, WEDNESDAY, SEPTEMBER 24, 1930. — SREDA, 24. SEPTEMBRA 1930

TELEFON: CHELSEA 3578

VOLUME XXXVIII. — LETNIK XXXVIII.

ITALIJANSKA NATOLCEVANJA RAZBURJAJO ČEHE

LAŠKI KAPITAN JE BAJE NAMENOMA POVZROČIL KOLIZIJO Z JUG. PARNIKOM

Italijanski časopis pravi, da so bili potniki na jugoslovanskem parniku pijani. — Odločen nastop čehoslovaškega sokolstva. — Protest Zveze Čehoslovaških časnika. — Italijani očitajo rešenim potnikom tatvino. — Čehoslovaški veterani pri laškem poslaniku.

PRAGA, Čehoslovaška, 23. septembra. — Komaj je na Čehoslovaškem nekoliko pleglo razburjenje vsled justifikacije štirih Slovencev v Bazovici pri Trstu, je bilo ponovno vzbujeno vsled nesramnega natolcevanja italijanskega časopisa "Popolo d'Italia", ki je začel objavljati podrobnosti o koliziji, ki se je završila pred dvema mesecema na Jadranu.

Italijan, parnik "Francesco Morosini" se je namreč trčil z jugoslovanskim parnikom "Karadžorče", in po zatrdilu italijanskega lista se je završila kolizija predvsem zastran tega, ker so se nahajali na jugoslovanskem parniku pijani češki in poljski Sokoli.

Casopis "Popolo d'Italia" pravi, da so se na parniku "Karadžorče" vršile prave orgije ter da je nezgoda povzročil jugoslovanski kapitan.

Pri oni priliki je izgubilo življenje osem oseb. Italijani so vzeli ponesrečene potnike na krov, zdaj jih pa tožijo za deset tisoč dolarjev odškodnine. Pet tisoč dolarjev za prevoz v varno пристanišče, pet tisoč dolarjev pa za srebrno posodo, katero so baje Čehi, Poljaki in Jugoslovani pokradli.

Čehoslovaško časopisje pravi, da je zgodba o tatvini in pijančevanju nesramno natolcevanje ter obenem ugotavlja, da so na italijanskem parniku ravnali z rešenimi potniki kot z vojnimi jetniki.

Čehoslovaški listi so začeli znova pozivati prebivalce, naj ne naročajo iz Italije nobenega blaga ter naj ne hodijo v italijanske letovišča, češ, da uganja Italija krvoločno nasilje proti Slovanom.

Zveza čehoslovaških časnika je očita italijanskemu poslaniku nesramnost, ker se je drznil protestirati pri čehoslovaškem zunanjem ministrstvu proti pisanju čehoslovaškega časopisja povodom eksekucij v Bazovici pri Trstu.

Čehi, ki so se borili tekom svetovne vojne v italijanskih vrstah proti Avstriji so bili danes pri italijanskem poslaniku ter odločno protestirali proti italijanskemu natolcevanju.

Načelnstvo čehoslovaškega Sokola je poslalo jugoslovanskemu Sokolu sledečo brzojavko:—

Po nasilju, ki ga je izvršila Italija nad štirimi Slovenci, je začela vprižarjati nove napade na slovanske narode. Čehoslovaški Sokol sprejema ta izziv. Vsako krivico, ki jo stori Italija Jugoslovanom, bo smatral Čehoslovaški Sokol kot krivico, ki je njemu storjena.

V INDIJI SO SLABE KUPČIJE

Bojkot angleškega blaga je spravil vlado v velike stiske. — Obsojene Indijke.

LONDON, Anglija, 23. septembra. — Glasno s poročilom "Daily Herald" je na tisoče trgovcev v Kalcuti in po celi Bengalski pred ruino, ker branijo paketi nakup angleškega blaga.

"Pujah", indijsko slavje, ki odgovarja krščanskemu Božiču, je tik pred vrati, a Indijci iz vasi se ne dotikajo blaga, ki bi drugače posredovali.

menjalo zanje velik prihranek. Tudi povpraševanje po domačem, indijskem blagu, ni tako veliko, kot bi človek pričakoval. Vsled tega je nastal brezupen gospodarski položaj. Posestniki skušajo zmanjšati izdatke. Tudi indijska vlada sama stoji pred akutno finančno krizo.

BOMBAY, Indija, 23. septembra. Gospa Rama Bajkarni, predsednica bombajskega vojnega sveta vseindijskega kongresa, je bila danes obsojena na tri mesece ječe, ker je delila kongresni biletin.

Ista kazen je bila odmerjena uradnici pisanja, neki devetnajsetletni mohamedanki. Val udeleženi moški so bili obsojeni na štiri mesece ječe.

ZDRAVSTVENO STANJE SINA PRESEDNIKA

Zdravniki upajo, da bo ozdravel. — Potrebuje več mesecev popolnega miru.

WASHINGTON, D. C., 23. sept. Herbert Hoover, najstarejši sin predsednika Hooverja, ki je že osem dni v kempu svojega očeta ob Rapidan reki, trpi na tuberkulozi. Ker pa se je bolezen lotila le majhnega dela njegovih pljuč ter je vsled tega v prvotnem stadiju, so zdravniki mnenja, da lahko sodijo precej optimistično glede možnosti, da bo okrevl.

Fant bo ostal do nastopa mrzlega vremena ob Rapidan reki. Hooverjevo poletno bivališče leži nekako 2500 čevljev nad površino morja. Pozneje bodo prevedli bolnika nazaj v Washington, kjer bo nadaljevalna preiskava ugotovila, kakšen vpliv je napravil nanj mesec popolnega miru in kako je treba z bolnikom ravnati naprej.

28-letni sin predsednika se je nahajal po mesecih napornega dela kot podpredsednik Air Express kompanije v Rapidan letovišču. Njegovo stanje se je zelo poslabšalo in moral je ostati v postelji.

Izprva so zdravniki domnevali, da je bila motena njegova prebava, a že takrat so obstajali sumi, da je bolan na pljučih.

RAZBURLJIV KOMUNISTIČNI PROCES V BUDIMPEŠTI.

BUDIMPEŠTA, Madžarska, 23. septembra. — Pred tukajšnjim kazenskim sodiščem se je pričela razprava proti skupini 22 komunistov. Ob tej priliki je prišlo v dvorani do velikih nemirov. Ko je predsednik otvoril razpravo, so se obtoženci dvignili s sedežev ter so pričeli vzklikati komunistični internacionalni in komunističnemu tisku. Državni pravdnik je takoj dvignil obtožbo proti obtožencem zaradi upor. Sodni dvor si je pridržal odločitev ter je pričel izpraševati obtožence o njihovih osebnih podatkih. Obtoženci niso hoteli odgovarjati ter so ostro napadali sodni dvor. Predsednik je nato odredil, da se obtožencem zveže roke, ter pustil odstraniti tudi občinstvo iz dvorane. Tudi nato je le težko uspelo do-

POSKUŠEN SAMOMOR GEN. MIRESCA

Mirescu, ki je bil zapleten v izgubo tajnih dokumentov, najbrž ne bo okrevl.

BUKAREŠTA, Rumunska, 23. septembra. — Današnji poskušen samomora generala Miresca, vojnega ministra pod ministrskim predsednikom generala Avescu, smatrajo vsi za izid senzacionalne špijonažne afeje.

General Mirescu se je danes zjutraj ustrelil skozi prsa z revolverjem. Odvedli so ga takoj v bolnico, a zdravniki pravijo, da najbrž ne bo okrevl.

Policijsko je ugotovili da je bil poskus generala v zvezi s predzno tatvino, katero je baje izvršila neka ruska špijona. Tatvina se je tikala važnih vojaških dokumentov.

Prvotna poročila so javljala, da je bilo ukradeno besedilo važne tajne pogodbe med Poljsko in Rumunsko, a včeraj zvečer se je ugotovilo, da so bili ukradeni vsi načrti za sodelovanje med poljskimi in rumunskimi armadami za slučaj vojne s sovjetsko Rusijo.

General Mirescu, ki je bil na početnicah v bližini Donavtra, je sklenil preštudirati tozadevne dokumente.

Izprva je prikril dejstvo, da so bili dokumenti ukradeni, a zadnja objava facsimilov v ruskem časopisu je razkrila resnico. Včeraj zvečer je častniški zbor preiskal obdolžitve, in general Mirescu je bil pozvan, naj resignira.

Iz Budimpešte so poročali, da je general Mirescu vzel strup in da bo najbrž umrl.

MATI JONES VEDNO SLABŠA

WASHINGTON, D. C., 22. sept. Mati Jones, znana delavska voditeljica, postaja v vsakim dnem slabša. Zdravniki so mnenja, da ne bo živeła do nedelje.

Mati Jones je bila dne 1. maja stara sto let. bitni od obtožencev podatke ker so venomer vzklikali komunistični internacionalni. Končno je predsednik kaznoval več obtožencev z zaporom od 2 do 5 dni.

DRUŽINSKA TRAGEDIJA

Jakubiak je baje priznal umor svoje žene, od katere se je pustil prehranjati. — Ljubosumnost baje vzrok dejanja.

CHICAGO, Ill., 23. septembra. — Kot pravi tukajšnja policija, je Michael Jakubiak priznal, da je umoril na brutalen način svojo ženo, ki ga je preživljala z delom svojih rok.

Kot motiv dejanja je Jakubiak ugotovil, da je bil strašno "ljubosumen", ker je trdila njegova hčerka, da hodi mati s tujimi moškimi.

Dozdevno priznanje Jakubijaka se je izvršilo potem ko je neka Mrs. Otto Jeffers povedala svojemu možu, da jo Jakubiak zasleduje z ljubzenskimi ponudbami ter je stvil celo ponudbo, da bo umoril Jeffersa in svojo ženo, da se poroči z njo.

Jakubiak je baje priznal, da je objel svojo ženo, jo poljubil ter ji prerezal vrat z zagotovilom, da je to njen zadnji trenutek.

PODALJSANJE ČLOVEŠKE GA ŽIVLJENJA

WASHINGTON, D. C., 23. sept. Zvezni zdravstveni urad je izdal poročilo, iz katerega je razvidno, da se je v zadnjih dvajsetih letih povečala življenska doba Amerikancev za deset let. Pred je znašala povprečna doba osemindeset let, dočim znaša sedaj osemindeset let.

Ljudje se morajo za to v prvi vrsti zahvaliti napredku zdravniške vede.

PLES POMAGA — DEBELOSTI

BALTIMORE, Md., 23. septembra. — May Galloway, ki je tehtala 147 funtov bi rada shujšala. Ne kje je čitala, da je ples dobro sredstvo zoper debelost. Udeležila se je nekega maratonskega plesa ter plesala 45 dni. V tem času so omagali trije njeni partnerji ona je pa vztrajala ter dobila prvo nagrado. Toda kdo popiše njeno zašudenje, ko je stopila na tehtnico ter v svojo grozo opazila, da se je zdebela za pet funtov.

AVSTRIJSKI REPUBLIKI PRETI KRIZA

Schober in Schuster pretila z odstopom, ker vztraja Baugoin pri svojih zahtevi.

DUNAJ, Avstrija, 23. septembra. Ker zahteva podkanceler Karl Baugoin, naj se imenuje dr. Strassella, enega voditeljev Heimwehra, vodilnim ravnateljem avstrijskih železnic, je v Avstriji nenadno nastala kabinetna kriza.

Zvezni kanceler Johann Schober je odločno odklonil domnevo podkancelerja. Rekel je, da je neki sodnik označil gotove privatne kupčije dr. Strasselle kot "nečiste in nespodobne".

Tudi trgovski in prometni minister dr. Schuster je proti temu, da bi ga imenovali za voditelja avstr. državnih železnic.

On in zvezni kanceler sta danes zapretila, da rajše odstopita kot da bi privolila v tako imenovanje.

HIŠO SO MU UKRADLI

BLACKSHEAR, Ga. 23. septembra. — Carlos Aspinwall je moral izvedeti, da je pojem "hišni tat" zmogel gotove razlage vsaj v Miami, Florida.

Pred par dnevi ga je poklicala domov naslednja brzojavka nekega prijatelja: — Pridi takoj, kajti nekdo ti krađe hišo!

Aspinwall se ni obotavljal, a ko je dospel domov je našel svojo hišo na prostoru, ki je bil oddaljen tri milje od prvotnega bivališča.

Tat, ki je hišo odpeljal, je takoj našel zanj primernega kupca.

REP. CHILE PRETI BAJE REVOLUCIJA

Oblasti so aretirale vstaje, ki so dospeli z aeroplanom ter hoteli zaneti vstajo med vojaštvom.

SANTIAGO, Chile, 22. septembra. V Concepcion je bilo aretiranih več političnih izgnancev, ki so skušali zaneti med vojaštvom vstajo.

Iznanci so dospeli v Chile z aeroplanom, katerega sta pilotirala dva Amerikanci. Med vojaštvom pa niso dobili nikakih pristavov, in poskus se jim je popolnoma izjalovil.

Oblasti so jih pravočasno aretirale ter jih bodo postavile pred preki sod. Najbrž bodo obsojeni na smrt.

Vlada pravi, da je vojaštvo zvesto in da se ni bati nikake revolucije. Isto poročajo tudi iz republike Ecuador, odkoder so prejšnji teden tudi dospeli vesti o preteči vstaji.

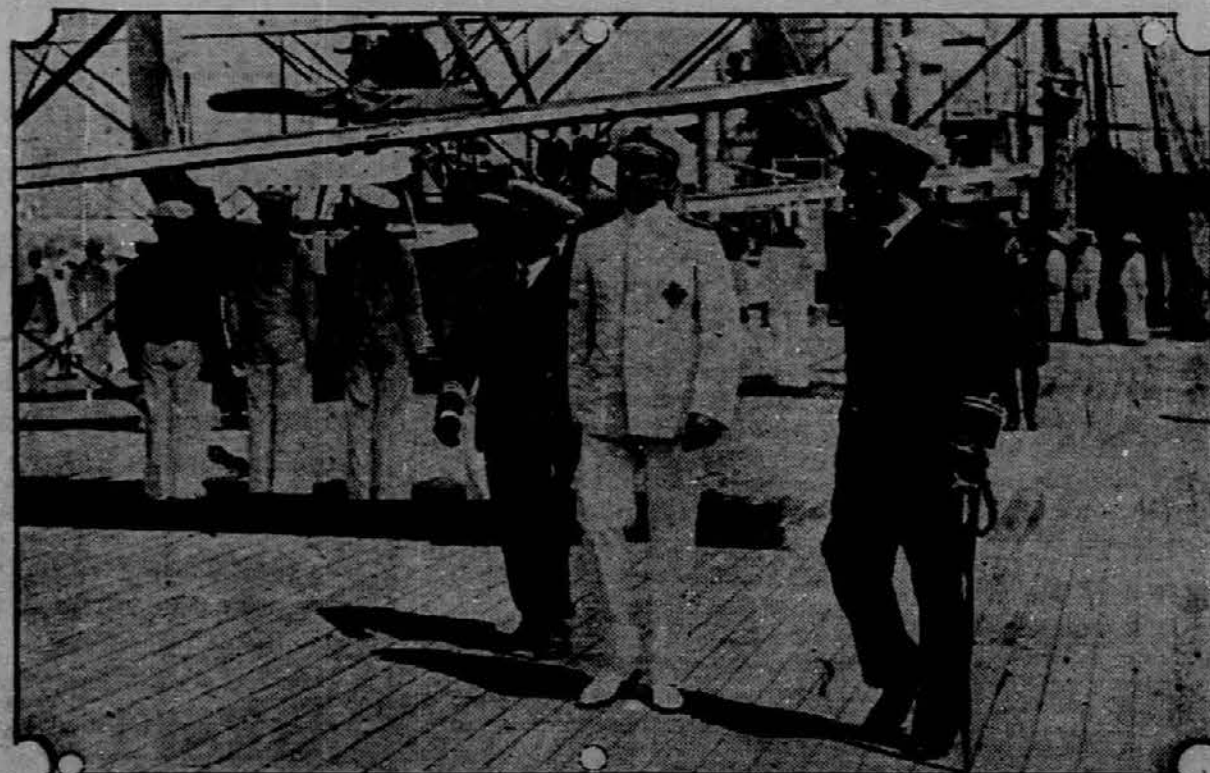
ZAROTA PROTI SOVJETOM

MOSKVA, Rusija, 22. septembra. Tukajšnja policija je aretirala petdeset oseb, ki so se baje zarotile proti sovjetski vladi. Zarotniki bodo stavljeni pred vojno sodišče.

TIGER USMRIL PET MOŠKIH

RANGOON, Indija, 22. septembra. — Velik bengalski tiger je usmrtil v bližini tukajšnjega oljnega polja pet moških. Po dolgotrajnem prizadevanju se je posrečilo lovčev ustreliti nevarno žival.

ALFONZO INŠPICIRA BOJNO LADJO

Slika nam predstavlja španskega kralja Alfonza, ki inšpicira pred začetkom velikih mornariških manevrov, španske bojne ladje.

Neglede kje živite, v Kanadi ali Združenih Državah

je pripravno in koristno za Vas, ako se poslužujete naše banke za obrestonosno nalaganje in pošiljanje denarja v staro domovino.

Naša nakazila se izplačujejo na zadnjih poštah naslovljenecem točno v polnih zneskih, kakor so izkazani na pri nas izdanih potrdilih. Naslovljenec prejme torej denar doma, brez zamude časa, brez nadaljnjih potov in stroškov.

Posebne vrednosti so tudi povratnice, ki so opremljene s podpisom naslovljenecem in žigom zadnjih pošt, katere dostavljamo pošiljateljem v dokaz pravičnega izplačila.

Enake povratnice so zelo potrebne za posameznike v slučaju nesreče pri delu radi kompenzacije, kakor mnogokrat v raznih slučajih tudi na sodnji v stari domovini.

Nastopni seznam Vam pokaže, koliko dolarjev nam je začasno potreba poslati za označeni znesek dolarjev ali lir.

V Jugoslavijo			V Italijo		
Din	500	\$ 9.35	Lir	100	\$ 5.75
"	1000	\$ 18.50	"	200	\$ 11.50
"	2500	\$ 46.00	"	500	\$ 27.40
"	5000	\$ 91.00	"	1000	\$ 54.25
"	10,000	\$ 181.00	"		

IZPLAČILA V AMERIŠKIH DOLARJIH

Pristojbina znaša 60 centov za vsako posamezno nakazilo, ki ne presega zneska \$30.—, za \$35.— 70 centov, za \$40.— 80 centov, za \$45.— 90 centov, za \$50.— \$1.—, za \$100.— \$2.—, za \$200.— \$4.—, za \$300.— \$6.—.

Za izplačilo večjih zneskov kot zgoraj navedeno, bodisi v dolarjih, lirah ali dolarjih, dovoljujemo še boljše pogoje. Pri velikih nakazilih priporočamo, da se poprej z nam pisnimim potom sporazumete glede načina nakazila.

Najna nakazila izvršujemo po Cable Letter za pristojbino 75 centov.

SAKSER STATE BANK
25 CORTLANDT STREET
NEW YORK, N. Y.
Telephone Barclay 0390 — 0381

KRATKA DNEVNA ZGODBA

GUSTAV STRNIŠA:

SKRIVNOSTNA LJUBEZEN

Moj prijatelj Nicefor je mnogo potoval. Najraje je pripovedoval svoje doživljaje iz Indije. Neždalj se je spomnil starega brahmanca. Pravil mi je o njem: — Ambatha je bil sin mogočnega kneza. Ko je bil petnajstleten deček, so ga hoteli starši poročiti s mlado lepo kneginjico Sattvo. Pa je oporekel: — Ne poročim Sattve, če me tudi umrtijo! V mojem srcu ni ljubezni!

Tudi ona se je branila: — Čemu mi bo knez Ambatha? Lep je kakor božanstvo! A moja srca ne gori zanj. Ne vzamem ga! Raje me ubijte!

— Kaj naj storimo? — so se vprašali starši obeh.

Sklénili so, da se bodo posvetovali s starim brahmancem, baš z onim, ki mi je pripovedoval to povest. Bil je stari starček, dočim je bilo njegovo obličje mlado ko obraz štiridesetletnega moža. Njegove oči so sijale kakor čisti biseri. Veliki vedež si je pač znal ohraniti v srcu skrivnost mladosti, da mu je dajala vedno nove sokove, ki so presnavljali njegovo notranjost. Staršem je odgovoril:

— Lahko vam dam pijačo, ki bo začarala Ambatho in Sattvo da se bosta ljubila, toda samo, če že ne ljubita kateri izmed njih koga drugega!

— Daj jima pijačo, učeni brahmanec! — so zaprosili starši in mu obljubili visoko nagrado.

Zamahnil je z roko: Ne potrebujem vašega zlata! Svoje bogastvo nosim v srcu, kjer mi ga nihče ne more vzeti! Dragocenejšje je kot vsak zaklad, saj je v meni bogastvo prave modrosti!

Podal je otrokoma čašo s pijačo ljubavi.

— Mladi knez se ni poznal ljubezni. Takoj je začutil v svoji duši njen tajinstveni ogenj. Objel je malo kneginjico in ji zašepetal: — Zdaj je moje srce raztopljeno kakor gorca smola. Ljubim te! Srečen sem, da te smem imenovati svojo nevesto. Brez tebe bi moral umreti!

Kneginjica je pa že enkrat ljubila in ni mogla pozabiti. Zato je pila za njim baš nasprotno učinkovala. — Njena ljubezen se je še bolj utrčila.

Tiho s krepkim glasom je odvrnila mladeniču: — O, Ambatha! Ne ljubim te in te ne bom nikoli ljubila! Raje umrem!

— Pa umri! — je zakričal s strašnim glasom njen razsrjeni oče in jo ukazal pahniti v ječo. Jazila ga je hčerka prednost. Kako si je upala mladenka ugovarjati njemu, ki je bil zdaj srečen, da naproda farma.

— Daj mi pa, da čisto gledam tvoje obličje ki je meni najvišje blaženstvo, saj sije iz njega globočina duše, ki jo ljubim v tebi!

Odvrnila mu je: — Obličje me, kar hočeš! Vedno si dobrodošel! — Dragi prijatelj si mi, čeprav te ne morem ljubiti! Ljubila sem drugega, tvojega brata Lango, ki je lani umrl. Moja ljubezen mu je ostala zvesta in zagrebla so jo z njim v črno jamo. Sila one ljubezni je ostala v mojem srcu, kjer vlada!

Ambatha se je vrnil iz ječe. Povedal je staršem o ljubezni dobre Sattve. Prosil jih je, naj se posvetujejo s starim brahmancem. Morala pa ona, ki je velik čudodelnik, vzbudil v bratovem grobu njeno ljubezen, da jo bo mogla podariti njemu Ambathi.

Oče knez je spet pozval brahmanca: — Pomagaj mi, učeni mož! Vzbudi zvesti Sattvi ljubezen, ki je pokopana v grobu mojega sina. Vrnij jo v njeno srce, da bo zagorelo za milega Ambatho!

— Privedi mi deklico, jasni knez! Prišla je. Brahmanec jo je odvel na grob njenega mrtvega ljubega. Položil jo je na črno prst in ji ukazal, naj leži kakor mrtva. Prišel je govoriti nad njo.

Deklica ni vedela, kdaj je zaspala. Zaspala je, da hodi z mrtvim dragim po blestem vrtu. Spremlja jo čarobno bitje — vtešena ljubezen sama.

Mahoma obstane mladenič in se zgrudi mrtve na zemljo. Ljubezen se oklene deklice. Zemlja pod mladeničem se jame poragati.

— Pojdi z njim tudi ti, moja ljubezen! Naj ne bo sam v črnem mraku groba! — je vzdihnilo deklica.

Res je legla ljubav k mrtvecu v grob ki se je nato zasul.

Potem se je slika spremenila: — Kneginjica je vzdrhtela. V sanjah je htel preko nje čas preteklosti. Že je zaživela sedanost: Videala je mladeničovo truplo v grobu. Trohnelo je. Poleg njega je pa še vedno počivala njena krasna ljubezen.

Zasmilila se ji je! Mislija je: — Čemu mrtvecu ta ljubav? Njegov duh se je vrnil v prvotnost! Nehote je zašepetala: — Vrnij se! Vrnij se!

In tedaj se je ljubezen vzdramila, vstala in se oklenila kneginjice. Skrivnostna toplota je zastrujala po njenem telesu. Spet je začutila ljubav. Vzdramila se je in vstala.

— Daj mi svoje srce! Jaz sem ti svoje že daroval! — jo je zaprosil knez.

Pogledala ga je in začutila skrivnostno silo ki jo je vlekla k njemu. Objela ga je in spoznala, da je postala večno njegova. Sivi brahmanec ju je blagoslovil.

ŽENSKO PO PET MERIC ŠKOLJK

Dr. Hortense Powdermakerjeva se peča z antropologijo in je preživela nedavno 10 mesecev na Novi Guineji. O ondotnih prebivalcih pripoveduje zanimive reči. Ona je bila prva bela ženska, katero so domačini videli. Zavidali so ji, da ima črno obleko, kajti sami nosijo samo nekakšne predpasnike čez pas. To plemo je bilo pred dobrimi 30 leti še ljudsko. Zda so pa to pohlevni ljudje in članom ekspedicijske niso storiili nič hudega. Njihova naklonjenost si je pridobila s poljubljajanjem otrok. Kmalu so jo imeli tako radi, da se ji ni bilo treba ničesar bati. Po otoku je hodila s svojim psičkom, ročno likarno, tobakom in žogami, katere je dajala domačinom.

Po povratku v New York je predavala o svojih doživljajih. Na Novi Guineji so vojne na dnevnem redu. Domačini se spopirajo z orožjem v rokah večinoma zaradi žensk in prašičev. Če sosed okrađe sosed, je vojna neizogibna. Starci se radi spominjajo prejšnjih časov, ko so premagane nasprotniki pohrustali. Pravijo, da so bili to zlati časi. Ženske so na Novi Guineji poceni. Če je še tako lepa, stane samo 5 meric školk. Zakonska zveza se razdere tako, da žena moža vrne školkje. Mož ima lahko več žen in tudi žena več mož, toda mnogoženstvo in mnogomostvo ne sme biti v eni rodini. Mož sme imeti poleg žene tudi več ljubic, žena pa več ljubčkov. Mož ne sme govoriti s svojo tačo. O nji sploh ne sme javno govoriti niti stopiti v hišo, kjer se tača mudi. Otročani nimajo pojma o času, njihova razdelitev časa se ravna po luni.

POSTAJA ZA TRANSFUZIJO KRV

Mestni zdravstveni urad na Dunaju je ustanovil posebno postajo za preiskovanje krvnih skupin in je napravil katarster vseh onih, ki so že kdaj dovolili transfuzijo svoje krvi kakemu bolniku. Lani je ta postaja preiskala kri 1045 osebam ter jih opredelila po skupinah. Zabeležila je tudi tri primere ko so se javile osebe za prostovoljno transfuzijo krvi, da pomagajo ponesrečencem, ki so bili v nevarnosti zaradi prevelike izgube krvi. Od požrtvovalnih mož sta bila dva namučena mestne samaritanske službe, eden pa je član gasilske straže. Od novembra meseca lanskega leta izvršuje nova postaja po trikrat na teden preiskavo krvi, kar je važno, da se pri morebitni nezgodi lahko takoj najde osebo, ki bi bila pripravljena za transfuzijo in ki spada v isto krvno skupino, kakor ponesrečenec.

CENA DR. KERMOVEGA BERILA JE ZNIZANA Angleško-slovensko Berilo (ENGLISH-SLOVENE READER) Vsega 22 — Karkoli ga pri KNJIGARNI GLAS NARODA 215 West 13 Street New York City

ŠPANSKI KRALJ ZA ALBREHTA

Madridski listi poročajo o senzacionalnem preokretu v zadevi morantčnega zakona nadvojvode Albrehta. Španski kralj Alfonz je dobil kot najbolj katoliški evropski vladar od Albrehta Habsburškega brzojavko, v kateri ga prosi naj zastavi svoj vpliv pri papežu, da se prvi zakon ge. Rodnay razdere.

Kralj Alfonz je res prosil papeža, naj ugodí Albrechtovi želji. Zadeva se bo obravnavala v Vatikanu. S tem seveda še ni rečeno, da bo prvi zakon ge. Rodnay cerkveno razveljavljen, toda v diplomaciji je mogoče vse.

Madridski listi so pa prišli na dan z drugo senzacijo, ki sicer ni nova, pač so jo pa doslej prikrivali. Zita je dala kot dosedanjí poglavar Habsburžanov Albrechtu dovoljenje za poroko. To je tudi razumljivo, kajti s tem je odstranjen najnevarnejši Otonov tekmeč odnosno pretendent na madžarski prestol. Zita je Albrechtu k poroki brzojavno čestitala. Čestitala mu je tudi Oton.

Drugo važno vprašanje so Albrechtove dedne pravice. Ali ga more razdedniti njegov oče Friedrich, ki je hčerke že v polni meri izplačal? Bajje je tako svojeglaven da bi bil zmogel tega. Njegova veleposredstva obsegajo samo na Madžarskem okrog 40.000 ha. Poleg tega zahteva, da mu morajo vrniti veleposredstva na Poljskem, v Jugoslaviji in Rumuniji, kjer ima nad 100.000 ha rodovitne zemlje in gozdov. Zadeva je v rokah mednarodnega razsodišča v Haagu in ni izključeno, da se bo nenastitnemu Habsburžanu posrečilo dobiti vsaj mastno odškodnino, če že ne veleposredstev samih.

Albrechtova žena se je civilno že davno ločila. Drugače bi se sploh ne mogla civilno poročiti z Albrechtom. Vest, da njen prvi zakon še ni razveljavljen, se nanašajo na ločitev po cerkvenem pravu. Odprto je še vprašanje dostojanstva Albrechtove žene. Nekateri madžarski listi pišejo o njej kot o gospe Hasburg-Lelbach (njeno rodbinsko ime), drugi pa trdijo da ji je Horthy ponudil naslov grofica Besnyo po Albrechtovem posestvu, kamor sta odpotovala zakonca na počitnice. Albrecht hoče napeti vse sile, da ji pribori naslov habsburške nadvojvodinje. Rodbina bivšega nadvojvode Friedricha pa je izjavila, da je bil civilni zakon bivšega nadvojvode Albrehta sklenjen brez vednosti in proti volji roditeljev. Njegova sedanja žena ne pod nobenim pogojem priznava za članico nadvojvodske rodbine.

OD ŽENINEGA TRUPLJA SE NE MORE LOČITI

Iz Dusseldorfa poročajo, da vlada tam veliko zanimanje za italijanskega veletrgovca z vinom ki se neče ločiti od trupla svoje žene. Mumificirano ženiino truplo je položil v cinkasto krsto, ki je shranjena v večji krsti iz hrastovega lesa. Skozi okence v obeh krstah lahko vidi mož obraz žene, katero je tako ljubil, da se še od mrtve ne more ločiti. Mrtvo ženo ima že dva meseca v stanovanju.

Stanovalci hiše so opozorili na čudaškega Italijana oblasti in zdravstvena policija je pozvala moža, naj da krsto z ženinim truplom pokopati. Mož se pa brani in sklicuje na primere, ko so ostala mumificirana trupla dolgo doma. Tako na pr. kažejo še zdaj trupla italijanskega skladatelja Puccinija v stanovanju, kjer je umrl.

Dusseldorfske oblasti se pa ne zmenijo za te argumente, kajti po pruskem zakonu morajo biti vsa trupla pokopana.

Italijanu so dali 8-dnevni rok, da svojo ženo pokoplje. Če tega ne stori, poskrbe za pogreb oblasti, mož bo pa primerno kaznovan.

GROZDJE! GROZDJE! GROZDJE!

Naprodaj več kar PRVE VRSTE bele-ga in črnega grozdja.

Ne zakasnite to priložnost! BRZOJAVITE ZA CENE!

WALTER PREDOVICH 717 — 24 STREET SACRAMENTO, CALIFORNIA

KULTURNA TEMA DVAJSETEGA STOLETJA

Iz Varšave poročajo o dogodku, ki se je odigral v obmejni litovski vasić Daukajduh v sev.-vzhodnem koncu Poljske. Pred nekaj tedni je v vasi umrla ženska, ki se je bavila s prerokovanjem bodočnosti in ki so se je vsi pobožni katoliški kmetje bali. Kljub strahu pa so ženski delali razno škodo in neprijetnosti, tako da je starša na smrtni postelji preklela vso vas. — Vraževerni vaščani so po starkali smrti z grozo pričakovali, kdaj planejo na vas nesreče ki jih je veddevalka obetala v svoji kletvi.

Ko je nastopila suša in že nekaj tednov ni padlo kapljice dežja, so bili vaščani uverjeni, da je suša osetva pokojnice. Zato so sklenili, da odkopljejo ne truplo, ga obrnejo z obrazom v zemljo in s kolcem skozi srce pritrjuje "čarovnico" v tej legi. Vest o nameravani okrumbi groba je prišlo na uho oblasti v sosednjem mestu Savihi, ki je odpasala 50 oboroženih stražnikov, da preprečijo ostudno dejanje.

GANDHI IN PREDARLSKA

Bojkotno gibanje, ki ga je razvnel Gandhi po vsej Indiji dokazuje, kako ozko so povezani med seboj gospodarski interesi različnih dežel sveta. Nemci se silno veselijo nesreč, ki zadevajo Angleže na Daljnem vzhodu, pri tem pa morajo z žalostjo opaziti, da je v Indiji ogrožena tudi njihova industrija in ne samo angleški imperalizem. Ko je Gandhi napovedal svojo križarsko vojno proti izdelkom angleških tkalnic, ni med Nemci morda nihče slutil da bo indijski bojkot prizadel tudi nemško gospodarstvo. Kar na mah so izostala naročila predarlskim predilnicam, ki so prej devetini svojih izdelkov dobavljale angleškim tiskarnam v Indiji. Indijec v svojem boju za gospodarsko osamosvojitve ne loči med nami Angleži in Predarlci. Oboji so mu evropski zatiralci, zato je proti obojim naperen boj. Ko so izostala naročila v Angliji so Angleži seveda takoj odpovedali tuje dobave ter tako silno darca, naperjenega proti njim, nekoliko zmanjšali s tem, da so odpovedovali dobave tujcem. Predarlske predilnice, ki so delale skoro izključno za Indijo so morale svoj obrat omejiti na eno tretjino, s čimer je izgubil svoj zaslužek velik del prebivalstva te male avstrijske zvezne države.

DEMANTI IZ SLADKORJA

Demant ta krasni proizvod narave, je kemično zelo enostavno sestavljen. Obstaja iz kristalizirane oglikja. Težkoče, da se ga umetno izdelava, pa so večje kot bi človek domneval vsprilo njegove priprostosti kemične snovi. Gotovo je le, da so se morali demanti tvoriti pod velikanskim pritiskom. Vsi tozadevni poskusi so se dosedaj izjalovili.

Ameriški učenjak, prof. Hershey se je pečal že več let z proizvajanjem demantov ter izdelal proces, ki naj bi predstavljalo rešitev vsega vprašanja.

Ceprav za enkrat ni mogoče še določiti, če je Hershey uspešno delal, zasluži vendar njegova metoda pozornost.

Pri svojih poskusih je izšel učejnak iz takozvanega sladkornega premoga. Sladkor obstaja iz treh temeljnih snovi, namreč iz oglikja, vodika in kisika. Če se odstrani vodik kisik, dobimo sladkorni premog.

Na ta način in s pomočjo ravnaja je mogoče dobiti končno majhne demante kristale.

Ti poskusi pa so šele v prvotnem štadiju razvoja in lahko rečemo, da se končno vendar posrečilo izdelovati demante na umeten način.

praznovorne množice. Stražniki so prispeli na pokopališče v trenutku, ko je množica odpirala odkopane krsto. Ker se podivjani kmetje niso vdali pozivu policije, je ta ustrelila v množico.

Razjarjena množica je s kolci navallila na stražo, jo premagala in povežala. Po zmagi je množica izvršila svoj namen s truplom starke. Zda je nastopilo vojaštvo, ki je ustrelilo v množico pri čemer je bilo pet kmetov ubitih, kakih 30 pa huje in lažje ranjenih. Več ko 30 kmetov je vojaštvo aretiralo ter jih predalo sodišču.

BREZPLAČNI POUK.

BOARD OF EDUCATION nudi brezplačen pouk, ki se žele naučiti angleški in hočejo postati državljani Združenih držav. Oglašite se za pojasnila v ljudski šoli št. 127 East 41. cesta v petek 7. jutraj od 10. do 12., soba št. 308, ali pa v ponedeljek in sredo ob 3. do 5., soba 413.

ČUDAŠKI ZLOČINEC

Nemški listi poročajo o nekem Scheunenpflogu, poklicnem zločincu, čigar posebna zabava je, da prizna policiji razne umore in zločine, kadar oko zakona ne more najti krivcev. Lani je neznan zločinec na štetinskem kolodvoru v Berlinu zaklal nekega moža. Storiica je policija zaman iskala, toda nastopil je imenovani Scheunenpflog ter izpovedal, da ima on na vesti ta umor. Navedel je toliko in toliko in tako tehničnih podrobnosti, da je policija prepričala o svoji krivdi. Pri sodni obravnavi pa čudak ni hotel vedeti ničesar o svoji prvotni izpovedi, marveč je dokazal celo, da se je na dan umora mudil v zaporu zaradi neke druge stvari. Trditev so preiskali in dognali, da je resnična. Mož je bil seveda opročen pred poroto. Komaj pa je slišal kaj o vlomu, ki ga je zagrešil v blaga'no kolodvoru v Hallenseeju. Zopet je vlom popisal zelo natančno in bil obsojen na poldrugo leto ječe. Pritožil pa se je na Visjo instanco in dokazoval, da ni mogel zagrešiti vroma, ker je bil ob onem času interniran v nekem zdravilišču. Sodisce se je uverilo, da je tudi na tem vlomu nedožen in ga hotelo oprostiti toda mož je nenadoma umaknil pritožbo in obveljala je prva sodba. Oblaeti slutijo, da je Scheunenpflog res nevaren zločinec, ki uhaja iz ječe in počenja zločine. Kasneje jih nalašč prizna, ali ga morajo oprostiti ker vedno dokaže svoj alibi. Tudi zadnji zapor si je priskrbel najbrž s tem namenom, ko bi bil lahko oproščen.

ADVERTISE

in "GLAS NARODA"

Na obisk v staro domovino

zamore potovati vsak ameriški državljani in pa tudi vsak nedržavljan, ki je postavnim potom došel v to deželo. Kdor je toraj namenjen potovati to leto, naj se pridruži enemu naših skupnih izletov, pa bo udobno in brezskrbno potoval. To leto pridemo še sledeče izlete:

Po FRANCOSKI progi s parnikom "Ile de France" preko Havre:

DRUGI JESENSKI IZLET 3. oktobra

24. oktobra: TRETJI JESENSKI IZLET 12. decembra: VELIKI BOŽIČNI IZLET

Po COSULICH PROGI preko Trsta PRIHODNI IZLET z motorno ladjo "VULCANIA" dne 8. oktobra 1930

Nadaljnji izleti po isti progi: 28. novembra—"SATURNIA" 10. decembra—"VULCANIA"

Za cene, za pojasnila in navodila glede potnih listov, vizejev, permitov itd., pišite na najstarejšo slovensko trdko, preko katere so že sto in sto-tisoči potovali v popolnem zadovoljstvu. Vse 40 letne prakse v tem poslu vam lahko jamči za dobro in solidno postrežbo in pa kar je najvažnejše, da boste o vsem točno in pravilno poučeni.

SAKSER STATE BANK 62 CORTLANDT ST., NEW YORK

Tel. Barclay 0380

Kako se potuje v stari kraj in nazaj v Ameriko.

Kdor je namenjen potovati v stari kraj, je potrebno, da je poučen o potnih listih, prtljaji in raznih drugih stvareh. Vse naše dolgotrajne izkušnje vam mi zamoremo dati najboljša pojasnila in priporočamo vedno le prvotne brzojavke.

Tudi nedržavljan zamorejo potovati v stari kraj na obisk, toda preskrbeti si morajo dovoljenje za povrnitev (Return Permit) iz Washingtona, ki je veljaven za eno leto. Brez permita je sedaj nemogoče priti nazaj tudi v teku 6. mesecev in isti se ne pošiljajo več v stari kraj, ampak ga mora vsak prisilce osebno dvigniti pred odpotovanjem v stari kraj. Prošnja za permit se mora vložiti najmanj eden mesec pred nameravanim odpotovanjem in oni, ki potujejo preko New Yorka je najbolje, da v prošnji označijo naj se jim pošlje na Barge Office, New York, N. Y.

KAKO DOBITI SVOJCE IZ STAREGA KRAJA

Glasom nove ameriške priseljenske postavke, ki je stopila v veljavo z prvim julijem, znaša jugoslovanska kvota 845 priseljencev letno, a kvotni vizeji se izdajajo samo onim prisilcem, ki imajo prednost v kvoti in ti so: Starši ameriških državljanov, možje ameriških državljanov, ki so se po 1. juniju 1928. leta poročili; žene in neporočeni otroci izpod 18. leta poljedelcev. Ti so opravičeni do prve polovice kvote. Do druge polovice pa so opravičeni žene in neporočeni otroci izpod 21. leta ohih nedržavljanov, ki so bili postavnim pripuščeni v to deželo za stalno bivanje.

Za vsa pojasnila se obračajte na poznano in zanesljivo

SAKSER STATE BANK

62 CORTLANDT STREET NEW YORK

SEZNAM ARANŽIRANIH KONCERTOV.

12. oktobra: Newburg-Cleveland, Ohio.
30. novembra: gostovanje v operi "Hoffmanove pripovedke", Chicago, Ill.
7. decembra: gostovanje v operi "Hoffmanove pripovedke", Chicago, Ill.
14. decembra: gostovanje v operi "Hoffmanove pripovedke", Chicago, Ill.
Ker odpotujem v Evropo koncem decembra, prošim, naselbine, ki želijo imeti koncerte, da sporočijo do 15. septembra na sledeči naslov: 6233 St. Clair Ave., Cleveland, O. Svetozar Banovec.

Mali Oglasi imajo velik uspeh

Prepričajte se!

